

Vinko Bajrović

(1937. – 2022.)

Početkom godine, 2. siječnja 2022. napustio nas je profesor Vinko Bajrović. Preminuo je u 85. godini nakon duge i teške bolesti. Tu su vijest zabilježile brojne dnevne novine i velik broj mrežnih stranica. Vinko Bajrović, poznat u Splitu i šire pod nadimkom Capo, rodio se 22. siječnja 1937. godine u Splitu u kojem je proveo čitav život. Dijete radničke obitelji iz Velog Varoša naučio se zarana na rad i poštenje i tih se načela čvrsto držao cijelog života. Po struci je bio profesor matematike i fizike. Za njim je ostala supruga Mira, njegova životna družica, čvrsti oslonac, pomoćnica i suradnica.

Radni je vijek započeo kao nastavnik matematike, a nakon desetogodišnjeg iskustva prešao je na posao prosvjetnog savjetnika i nadzornika za matematiku u osnovnim i srednjim školama na području današnjih četiriju dalmatinskih županija. Svoj je posao savjetnika shvaćao vrlo ozbiljno i po tome je ostavio neizbrisiv trag u podizanju kvalitete nastave u Dalmaciji. Trudio se u svakome kolegi potaknuti ono dobro što je vidio, a popraviti ili umanjiti ono što mu se nije svidjelo.

Popularnosti *profešura Cape* u Dalmaciji (i šire) ipak su više doprinijela druga lica te višeslojne osobe. Promatrati profesora Bajrovića samo s aspekta (matematičke) struke bilo bi promašeno pojednostavljivanje. Uz temeljnu profesiju, on je živio dvostruki, pa možda i trostruki život kao sportski djelatnik, pisac i političar. Sportom se bavio od najranije mladosti. Okušao se u nogometu i rukometu, da bi se definitivno dugoročno posvetio košarci. Bio je član prve momčadi splitske Jugoplastike od 1952. do 1963. kad je Jugoplastika izborila ulazak u prvu ligu bivše države. Prestankom igranja nije prestala Bajrovićeva uloga u klubu. U sljedećim desetljećima bio je član najuže uprave splitskog kluba, sjedeći na ili pored trenerske klupe kao klupski "tehniko", vođa puta, statističar... Treneri i igrači su se mijenjali, ali ne i svima znani tehniko. Tu je bio vrlo

Profesor Vinko Bajrović

inovativan, prvi je u ovim prostorima koristio statističke pokazatelje za ocjenu uspješnosti igre svoje momčadi i pojedinih igrača. Jedno vrijeme istu ulogu je imao i u reprezentaciji Jugoslavije i to za vrijeme njezinih najvećih međunarodnih uspjeha u vrijeme izbornika Mirka Novosela, Krešimira Ćosića i Dušana Ivkovića. Tih godina u Jugoplastici su igrali vrhunski igrači, od stare garde Ratka Tvrdića, Petra Skansija, Damira Šolmana preko Duje Krstulovića i Gorana Sobina do mladih Dine Rađe i Tonija Kukoča. Svima je Vinko prenosio svoja iskustva i utjecao na njihove životne odluke.

Bilježio je pedantno sve bitne stvari u svakoj aktivnosti koju je radio. Kao rezultat toga, napisao je zajedno s Miloradom Bibićem Mosorom Almanah KSJ s ogromnim brojem sačuvanih rezultata košarkaških utakmica i statističkih pokazatelja.

Nakon košarke angažirao se kao dopredsjednik Skupštine nogometnog kluba Hajduk od 2000. do

U borbi za učenička prava

2009. godine, u vrijeme kad Hajduku nisu cvjetale ruže i kad je klub trebalo spasiti od prijeteećeg bankrota.

S tim ogromnim iskustvom angažmanom u vrhunskom sportu, Vinko Bajrović bio je nenadmašan organizator koji je umnogome doprinio održavanju matematičkih natjecanja, ne samo na području Dalmacije već i u Republici Hrvatskoj. Bio je dugogodišnji član državnog povjerenstva i organizator mnogobrojnih državnih susreta. Naročito je doprinio natjecanju među najmlađim uzrastima pokrenuvši održavanje regionalnih susreta učenika nižih razreda osnovnih škola u Dalmaciji.

Profesor Bajrović autor je mnogobrojnih knjiga i udžbenika. Među njima su najpoznatiji komplet udžbenika iz matematike za učenike od petog do osmog razreda osnovne škole u izdanju Elementa koji su se rabili u nastavi od 2001. godine. Uz to, mnogo ranije je napisao vrlo tražene ispitne zadatke, od 4. do 8. razreda osnovne škole, podižući na taj način kvalitetu nastave matematike u osnovnim školama i ujednačavajući kriterije ocjenjivanja.

Nakon uvođenja državne mature profesor Bajrović, već odavno u mirovini, nastavio je angažirano pratiti njezine rezultate. Zaključke svoje statističke analize predočavao je javnosti u nizu stručnih članaka. Neki od tih članaka bili su objavljeni i u dnevnim novinama Slobodnoj Dalmaciji.

U tim je novinama i u toj nakladničkoj kući profesor Bajrović objavljivao i političku satiru, pišući niz kolumni i knjiga pod pseudonimom Mali Duje. Naime, profesor Bajrović je cijeli život bio politički angažiran kao istaknuti član splitskog ogranka

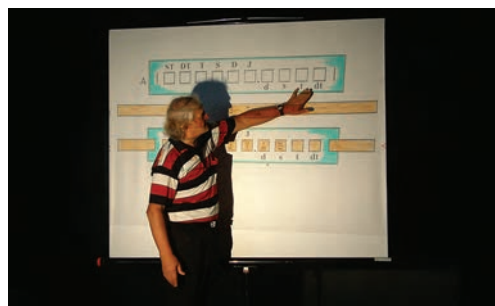
SDP-a. Za razliku od nekih političara koji u bavljenju politikom nalaze posao i traže svoje interese, profesor Bajrović je politici pristupao i njome se bavio kroz svoja moralna načela i samo iz aspekta pravednosti, pogotovo prema tzv. običnom čovjeku kakvim je sebe cijeli život smatrao.

Njegova strast bila je metodika, posebice metodika nastave matematike u osnovnoj školi. Nastojao je u nastavu unijeti nove načine poučavanja i pomoćne alate s ciljem boljeg razumijevanja matematičkog gradiva. Pritom je pokazao zavidan nivo originalnosti kreiravši nemali broj nastavnih učila.

Na predavanjima za nastavnike tijekom državnih susreta, kao i na brojnim seminarima za nastavnike matematike za osnovnu i srednju školu bio je čest i rado slušan predavač. Nastup pred kolegama doživljavao je poput kazališnog glumca, pazeći na intonaciju svake riječi, duljinu stanke, gestikulacije i mimiku te dobro odabrane prigodne priče u pozadini glavne teme. Bilo mi je nadrealno gledati

Profesor Bajrović za vrijeme natjecanja u Puli

Profesor Bajrović objašnjava princip rada svog novostvorenog učila

Krasopisom ispisana priznanja za učenike

i slušati kako tom vrhunskom glumom objašnjava nastavnicima da tijekom školskog sata oni ne smiju biti glavni protagonisti ispred školske ploče, već tu ulogu moraju prepustiti učenicima.

Učenike je uvijek i u svakoj prilici uzimao u zaštitu. Zadatak koji bi profesor Bajrović ispravljao na državnom natjecanju gotovo uvijek je imao najviši prosjek ocjena. U diskutabilnom slučaju uvijek je pretpostavljao da je učenik imao dobru ideju i da je bio na pravom putu. Rekao bi: *Bod ili dva viška dat će im snagu da dogodine budu uspješniji. Ako ih zakinem, vidjet ću suze i odustajanje od matematike.* I bio je u pravu.

Rad profesora Bajrovića bio je prepoznat i vrlo cijenjen, tome svjedoče brojna priznanja koja je zaslužio. Dobitnik je, među ostalima, godišnje Nagrade grada Splita (1999.) te Nagrade grada Splita za životno djelo (2012.), državne nagrade za životno djelo "Franjo Bučar" i državne nagrade za životno djelo "Ivan Filipović" (2014.). Dobitnik je Zlatne plakete KK Jugoplastika I HNK Hajduk.

Vinko Bajrović i Zdravko Kurnik

Profesore Bajroviću, dragi Vinko, hvala Vam za sve što ste učinili i za sve čime ste i naše živote učinili boljim!

Neven Elezović